

Assignatures pendents

L'editorial del president de Grup Enderrock, Lluís Gendrau, i el president d'ARC, Jordi Gratacòs, a l'Anuari de la Música 2017

Xavier Mercadé

El color de l'Anuari de la Música als Països Catalans 2017 és el verd. Per primera vegada en gairebé una dècada -des del 2008- pràcticament tots els indicadors analitzats assenyalen que s'ha superat la crisi dels darrers anys, excepte en el cas simptomàtic de la indústria discogràfica. El sector de la música en directe, que el 2016 ja ha representat el 91,3% de la facturació musical a Catalunya -amb un augment de 2,6 punts del seu pes respecte a l'àmbit discogràfic el 2015, quan era del 88,7%-, encadena la consolidació de tres anys de números positius.

La música en directe a festivals, sales, circuits i auditoris aporta de manera global un creixement de concerts i d'espectadors. La facturació de la indústria del directe assoleix xifres rècord respecte a l'última dècada i es pot equiparar als resultats obtinguts el 2008, abans de l'esclat de la crisi econòmica i conjuntural que va afectar de ple el sector. Els bons resultats, sumats a la rebaixa -tan reclamada- del 10% de l'IVA per a les entrades dels espectacles en directe, haurà de garantir la recuperació d'un àmbit cultural que ha afrontat una contundent reestructuració els darrers temps.

Precisament un dels entrebancs més greus, la reducció de la inversió pública destinada a cultura i festes per part de les administracions catalana, valenciana i balear en el període 2008-15, és el tema que ocupa l'espai central de l'Anuari 2017. La música ha estat l'àmbit cultural més castigat per la reducció de pressupost de les principals institucions catalanes en temps de crisi (Generalitat, diputacions i ajuntaments), amb una caiguda del 21%, molt per damunt de la mitjana, i especialment per la tisorada aplicada pel Govern Català del 60% en els darrers 7 anys. La inversió musical pública per càpita a Catalunya s'ha reduït de 21 a 16 euros per habitant, una clatellada

que només s'ha compensat gràcies a l'entrada al mercat de patrocinis privats, en especial les empreses cerveseres i la clara generalització dels hàbits de micromecenatge.

Les conseqüències d'aquesta política, aplicada sobretot als països més pobres d'Europa i els que han tingut més dificultats per afrontar la crisi, en comparació amb el nord, ha reduït la capacitat de competitivitat dels empresaris musicals i ha limitat l'oferta dels consumidors. A més, la necessitat de mantenir els grans equipaments (Liceu, Palau i L'Auditori) i espais municipals, sumada a la retirada d'aportacions del Ministerio espanyol, han agreujat encara més la disponibilitat de recursos públics per al sector, que, tot i així, ha aconseguit sobreviure. Per això, ara mateix reclama més que mai la col·laboració entre els àmbits públic i privat per afrontar reptes de futur com el desenvolupament empresarial i la projecció internacional dels artistes catalans.

I una altra de les assignatures pendents és demanar a l'administració la intervenció sobre els festivals amb criteris de discriminació positiva per a les programacions que incloguin dones i grups emergents, tal com ja es fa amb els grups catalans i la llengua. Per aquest motiu, des d'aquest any i seguint criteris editorials i estadístics emprats arreu, l'Anuari inclourà un estudi anual dels principals festivals per calcular la presència i evolució als cartells del gènere, novetat, origen i llengua dels artistes programats.

Després de setze edicions, l'Anuari de la Música ja és una publicació referencial de primer ordre per avaluar la transformació i l'evolució de la indústria i el sector musical català al segle XXI. Les dades sistematitzades en l'informe anual estan avalades per les associacions sectorials -tant empresarials com artístiques i de gestió-, per les institucions públiques -que les adopten a les estadístiques- i, a partir d'aquest any, també per l'àmbit acadèmic, amb la inclusió de càlculs biennals a l'Informe de la Comunicació a Catalunya, elaborat per l'Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Tot i això, el sector necessita mecanismes de control intern per validar els resultats de facturació, concerts i espectadors, i per garantir que les estadístiques siguin una eina tan eficaç per a la indústria musical com per a les institucions per plantejar polítiques o planificar estratègies.